

De Sleutelbrug

Vrijzinnig humanistisch tijdschrift regio Brugge

april - mei - juni 2013

Driemaandelijks tijdschrift Jaargang 11 nr. 2 april - mei - juni 2013 / Afgiftekantoor 8000 Brugge Mail - P309626
Afsendadres: Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge / Ver. uitgever: William Pharasyn Jeruzalemstraat 12, 8000 Brugge

Lentefeesten
Zie p. 23

Algemeen

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren.

Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

Correspondentie

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn, verantwoordelijke uitgever
 Jeruzalemstraat 12, 8000 Brugge
 info@vrijzinnigbrugge.be

Kernredactie

Johan Ackaert, Dirk De Prince (kalender), Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, *communicatie-verantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West Vlaanderen*

Bericht aan de lezers

UW PERSOONLIJKE GEGEVENS WORDEN, BEHOUDENS BEZWAAR VAN UW KANT, OPGENOMEN IN EEN BESTAND DAT BEHEERD WORDT DOOR HET HUISVANDEMENS (PCMD), JERUZALEMSTRAAT 51 TE 8000 BRUGGE. ZE WORDEN UITSLUITEND GEBRUIKT OM U VERDER TE INFORMEREN OVER DE ACTIVITEITEN VAN DE DIVERSE VRIJZINNIGE VERENIGINGEN. OVEREENKOMSTIG DE WET TOT BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSFEEFER MET BETREKKING TOT DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS (08/12/92) KUNNEN WIJ U OP EENVOUDIG VERZOEK KENNIS GEVEN VAN UW GEGEVENS IN ONS BESTAND, ZE EVENTUEEL CORRIGEREN OF VERWIJDEREN.

Wenst u zich kosteloos te abonneren op ons tijdschrift?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar: lieve.decuyp@demens.nu.

Edito: State of the Union! 3

Actueel:

Waar ligt de grens en wie trekt ze? 4

LEIF West-Vlaanderen heeft deuren geopend en het Levenshuis is een feit! 6

SamenLeven:

Andersdenkenden in Brugge [deel 2] 8

Nieuws uit de Vrijzinnige gemeenschap (West-) Vl. 10

Aankondigingen: tentoonstellingen 11

Waar naartoe 12

Themadossier:

De bijzondere jeugdzorg [deel 2] 14

Het Vrijzinnig Centrum in woord en beeld 18

Nieuws uit het huisvandeMens:

Tentoonstelling "De dood in Kinderschoenen" 19

Aankondigingen:

Concert voor vriendschap en verdraagzaamheid 19

Brugs en Vrijzinnig:

Margot Hinnekens in de kijker 20

De vrienden van het gemeenschapsonderwijs 21

Brugs en Vrijzinnig:

Een vrijzinnig geboortefeest. Een getuigenis. 22

Nieuws uit de Verenigingen: Lentefeesten 23

De Vrijzinnige telefoongids 24

State of the Union!

WILLIAM PHARASYN
VOORZITTER
VC BRUGGE

Beste vrienden,

De reacties die we op het eerste vernieuwde nummer mochten ontvangen, waren positief. Waarvoor onze dank. Tijdens de laatste redactievergadering kwamen we echter tot de vaststelling dat we nog nooit gezegd hadden waar we naar toe willen met *De Sleutelbrug*. Wat is onze rol binnen de Vrijzinnige gemeenschap? Geven wij tekst en uitleg bij vrijzinnige activiteiten, zijn wij een spreekbuis voor de Vrijzinnigheid, moeten wij de discussie aanmoedigen over ethische, sociale, politieke onderwerpen? Eén en ander hangt samen met onze opvatting over Vrijzinnigheid. Als je aan geestesgenoten vraagt wat onze waarden zijn, komen veelal de gekende thema's aan bod: vrijheid van onderzoek, adogmatisch en kritisch denken, de mens centraal, respect voor de individuele vrijheid. Er zijn er nog en iedereen vult ze op zijn manier in zijn leven in. Over één zaak zijn we het hopelijk eens: als deze waarden ook die van jou zijn dan is geloven in een opperwezen voor jou onmogelijk. Logisch als je de mens centraal stelt en geen dogma's aanvaardt. Voor vrijzinnigen is dit een belangrijk gegeven want op dat vlak onderscheiden wij ons van gelovigen. Ik zal het hier niet hebben over de hypocrisie en het machtsmisbruik dat uitgaat van geloof of van het instituut dat dit verkondigt. Dit is niet onze kerntaak. Ik wil wel de discussie openen over het feit dat wij Vrijzinnigheid veelal in de eerste plaats in functie van of in relatie tot het geloof zien. In de theorie zijn onze waarden divers en zeer mooi maar in de praktijk, in ons spreken en schrijven, zetten we onszelf in de eerste plaats af tegen het geloof en tegen de verschillende uitingen ervan en pas daarna komen we met onze waarden naar voor. Ik moet hier soms ook schuldig voor pleiten, ik ben ook tegen

het geloof maar dit kan toch niet de essentie van de Vrijzinnigheid zijn! Dit kan en mag niet de perceptie van de Vrijzinnigheid zijn. In de volksmond zijn wij in de eerste plaats nog altijd "diegene die tegen de kerk zijn". Beste vrienden, indien iedereen die tegen de kerk is zich vrijzinnig zou mogen noemen en indien dit doorgetrokken zou worden naar subsidiëring, zou ondergetekende samen met anderen niet op bedeltocht moeten gaan voor een volwaardig Vrijzinnig Huis maar zou hij al lang zijn intrek genomen hebben in het bisschoppelijk paleis van Brugge. Quod non. Misschien kunnen we hier iets leren van de jeugd die, dankzij de vrijzinnige opvoeding die ze genoten hebben, de relatie met de kerk minder centraal stelt. Misschien kan de jeugd ons leren dat onze overtuiging meer in haar mars heeft dan alleen maar tegen het geloof zijn.

Wij, de redactie, willen in deze visie *De Sleutelbrug* verder uitbouwen: een tijdschrift waarin vrijzinnigen, oud en jong, aan bod komen om de Vrijzinnigheid in zijn totaliteit te beleven en bekend te maken. Dit is ook tegelijk onze oproep naar jullie, ons lezerspubliek: laat ons weten hoe jij de Vrijzinnigheid beleeft, laat ons weten waarom jij ervoor gekozen hebt om dat mooi of triest moment in je leven vrijzinnig in te vullen, laat ons weten wat jouw vereniging doet om onze waarden uit te dragen.

Laat dit dan onze "State of the Union" zijn: wij willen samen met jullie (en waarschijnlijk met vallen en opstaan) de waarden van de Vrijzinnigheid beleven, aan zoveel mogelijk mensen laten weten waar we voor staan, wij willen samen met jullie de Vrijzinnigheid als een volwaardig alternatief profileren. Veel plezier met dit nummer!

YVES DESMET
POLITIEK
HOOFDREDACTEUR
DE MORGEN

Waar ligt de grens en wie trekt ze?

Essay uit *De Morgen*,
16 januari 2013, Pagina 6

De dubbele euthanasie op de doof-blinde tweelingbroers heeft wereldwijd de discussie over de Belgische euthanasiewetgeving weer hoog doen opblaaien. Want is er eigenlijk nog een onderscheid tussen euthanasie en geassisteerde zelfmoord? En zo ja, wie trekt dan waar de grens? Vooreerst dit: dit debat verdient meer dan een karikatuur. Het beeld dat in sommige - vooral buitenlandse - media wordt geschapen, alsof hier permanent een medische doodbrigade klaarstaat die gretig iedereen met een kleine depressie het graf inhelpt, is te bespottelijk voor woorden en een regelrechte belediging voor iedere hulpverlener in de palliatieve zorg en de euthanasiepraktijk. Maar er is natuurlijk een discussie over de regelgeving, en dat hoort ook zo. Leven en dood zijn te belangrijk om onbesproken te laten. Stilaan is er na tien jaar euthanasiepraktijk wel een groeiende consensus: je vindt geen voorstanders meer om terminaal lijdende kankerpatiënten met onverdroten therapeutische hardnekkigheid koste wat kost in leven te houden. Iedereen is voorstander van een minimalisering van het lijden en de pijn, al zullen sommige hulpverleners steeds grotere dosissen palliatieve sedatie verkiezen boven euthanasie. Het resultaat is, hooguit met uren of dagen verschil, net hetzelfde. Discussie is er nog wel over wat niet wettelijk geregeld is: euthanasie op wilsonbekwamen, zoals dementeren of comapatiënten. Of op minderjarigen die fysiek ondraaglijk lijden. Daar is sinds kort, nu de PS overstag is gegaan, ook een politiek draagvlak voor. Volgens alle mogelijke opiniepeilingen is die er ook bij brede lagen van de bevolking: telkens meet men goedkeuringen van boven de 75 procent voor een uitbreiding van de huidige euthanasiewetgeving, die duidelijk een breed maatschappelijk draagvlak heeft. Net

als in Nederland trouwens, dat ons in deze voorafging. Belangrijk om weten is ook dat in de tien jaar dat de Belgische euthanasiewet bestaat, er nooit maar één misbruik werd gemeld, een toch wel overtuigend bewijs dat ze zeer secuur wordt toegepast. De discussie die nu ontstaat over de euthanasie op de tweeling heeft niets met het verruimingsdebat te maken. Hun euthanasie valt immers binnen de huidige wetgeving, die het perfect wettelijk maakt om euthanasie toe te staan in het geval van ondraaglijk psychisch lijden. Hoewel de wetgever van bij het begin die optie als valabele grond voor euthanasie in de wet had opgenomen, bleef het lang een marginaal verschijnsel. In het eerste tweejaarlijkse evaluatierapport werd zelfs geen enkel geval geregistreerd. De afgelopen twee jaar zitten we net niet aan 200 gevallen, haast 10 procent van de geregistreerde zaken. Het taboe rond deze vorm van euthanasie blijft desondanks groter. Dat het terminale fysieke lijden van kankerpatiënten niet gerokken moet worden, dat therapeutische hardnekkigheid is vervangen door doorgedreven palliatieve sedatie met pijnstillers, waar het verschil met euthanasie flinterdun wordt, is inmiddels breed aanvaard, ook in de christelijke instellingen. Bij psychisch lijden ligt dat moeilijker, omdat zich boven op het levensbeschouwelijk verschil in visie ook een emotioneel grotere grens stelt. Het is voor de hulpverlener makkelijker zich te identificeren met de pijn en de uitzichtloosheid van een terminale kankerpatiënt dan met de doodswens van een fysiek gezonde tweeling die omwille van een dubbele handicap oordeelt dat hun leven voor hen alleen nog maar psychisch ondraaglijk lijden inhoudt. Is die doodswens misschien geen symptoom van een depressie, die mogelijk toch behandelbaar is? Zullen

we als arts geen beoordelingsfout maken? Zullen er binnenkort geen nieuwe psychofarmaca op de markt komen die mogelijk een oplossing kunnen bieden? Nieuwe operatietechnieken, die het gehoor of en het zicht hadden kunnen herstellen? Artsen die met het lichaam bezig zijn, hebben geleerd dat het op een bepaald moment op is, dat ze niet langer middelen hebben voor herstel en genezing, maar alleen nog iets kunnen doen aan een pijnloze en vredige dood. In de categorie psychisch lijden, zeker met fysiek gezonde patiënten, is de stap om het eigen falen toe te geven en op het verzoek van de patiënt in te gaan, veel groter. Zeker omdat er nergens een objectieve waardeschaal bestaat die met zekerheid kan zeggen dat iemand inderdaad ondraaglijk psychisch lijdt.

De grens

De hulpverlening reageert dan vaak erg defensief. De patiënt wordt te ziek of te psychotisch verklaard om bewust de vraag te kunnen stellen, er wordt overgegaan tot gedwongen opname of collocatie, ze worden handelsonbekwaam verklaard. Het is een constante in het onderzoek van onderzoekster Ann Callebert, die deze patiënten langdurig interviewde. Allemaal stellen ze dat de enige die kan weten wat ondraaglijk psychisch lijden inhoudt, de betrokkene zelf is. Allen delen ze niet eens zozeer een sterk verlangen naar de dood, maar de vraag naar een ander leven, dat echter niet meer bereikt kan worden. Wanneer hun vraag tot euthanasie op onbegrip en onvermogen botst, verhoogt dat nog hun ellende. Vaak rest dan geen ander alternatief dan ondergronds te gaan, en de doodswens te concretiseren aan de rand van de spoorweg. Andere gehandicapten beschouwen de vraag tot euthanasie van de tweeling

weer als een bijna-belediging. Want als zij ervoor kiezen om toch met een handicap verder te leven, en dat zelfs een bijzonder zinvol leven vinden, waar haalt die tweeling dan het recht vandaan om dat niet te doen? Dan zit je snel op de glijdende helling, dan komt zelfs het argument bovendrijven of we niet evolueren naar een samenleving waar psychisch lijdenden, al dan niet omwille van een handicap, gepusht kunnen worden om er een eind aan te maken.

Ondraaglijk laag

Het probleem is dat een dergelijk afweging volkomen subjectief is. Wat voor de ene een nog leefbaar leven is, is voor een andere een ondraagbare hel. En beiden hebben ze gelijk. De problematiek stelt zich al evenzeer bij de notie van het 'voltooide leven' waarbij bejaarden, die op zich geen enkele levensbedreigende aandoening hebben, lijden aan een verzameling van lichamelijke en psychische kwaaltjes. En in hun opinie maakt die hun levenskwaliteit zo ondraaglijk laag dat ze ondraaglijk lijden. En net omdat die inschatting zo persoonlijk en zo subjectief is, kan ze ook niet door buitenstaanders genomen worden. Niet door nabestaanden, niet door vrienden, niet door hulpverleners. Als iemand de keuze over zijn leven en dood moet nemen, kan het alleen de betrokkene zelf zijn. En net om te verhinderen dat het niet om een niet voldoende overwogen en impulsieve beslissing zou gaan, voorziet de wet dat drie artsen hun goedkeuring moeten geven in zo'n geval, onder wie een psychiater. Dat is ook in het geval van de tweeling gebeurd. Het staat iedereen vrij een andere beslissing te nemen, te oordelen dat ze in een identieke situatie een andere beslissing zouden nemen. Maar wie heeft het recht in plaats van de tweeling over hun lot te beslissen, en te oordelen dat ze moesten opgesloten worden in een leven dat voor hen elke zin verloren had?

Voor meer informatie

www.levenshuis.nu
of www.leif.be
leif@levenshuis.nu
tel 050 34 07 36

LEIF West-Vlaanderen heeft deuren geopend en het Levenshuis is een feit!

www.levenshuis.nu
of www.leif.be
leif@levenshuis.nu
tel 050 34 07 36

ONLANGS WERD LEIF WEST-VLAANDEREN OPGERICHT, EEN REGIONALE UITVALSBASIS VAN 'LEIF', WAT STAAT VOOR 'LEVENSEINDE INFORMATIEFORUM'. DIT NIEUW INITIATIEF OPENT NU ZIJN DEUREN. CGSO BRUGGE, 'CENTRUM VOOR GEBOORTEREGELING EN SEKSUELE OPVOEDING', HEEFT HAAR WERKING VORIG JAAR VERNIEUWD. DEZE ORGANISATIES HEBBEN GEMEENSCHAPPELIJKE PIJLERS, EEN VERWANTE AANPAK EN EEN BAND MET HET HUISVANDE MENS. DAAROM HEEFT HET DUO BESLIST OM ZICH TE VERENIGEN EN TE OPEREREN VANUIT HET IN HET LEVEN GEROEPEN 'LEVENS HUIS': EEN PLAATS WAAR JE TERECHT KAN MET ALLERLEI LEVENSVRAGEN, VAN VÓÓR CONCEPTIE TOT HET LEVENSEINDE. HET LEVENSHUIS IS GELEGEN IN DE KONINGIN ELISABETHLAAN 92 IN BRUGGE. IEDEREEN IS ER WELKOM.

ELKE WOENSDAG KAN JE BIJ LEIF WEST-VLAANDEREN TERECHT VOOR INFORMATIE, ADVIES EN CONSULTATIE. OP DONDERDAGAVOND KAN JE BIJ CGSO BRUGGE TERECHT MET ALLERLEI VRAGEN. DAARNAAST ZIJN BEIDE DIENSTEN STEEDS BEREIKBAAR VIA MAIL EN TELEFOON.

Chris Marchand, voorzitter en vrijwillig medewerker CGSO Brugge: "Het Levenshuis is het positief verhaal van de samenwerking tussen twee verschillende verenigingen die beide werken vanuit een humanistische levensvisie. Wij reiken informatie aan, geven advies, zoeken samen naar oplossingen maar wij hebben niet hét juiste antwoord. De vraagsteller moet uiteindelijk zelf beslissen wat hij wil, kan, nodig heeft of moet doen. Hierbij gaan wij ethische kwesties niet uit de weg. Dankzij onze goede wetgeving staat ons land aan de wereldtop, zowel op vlak van een kwalitatief levensbegin als levenseinde. Er is echter nog veel werk te verzetten vooraleer de mensen met minder evidente levensvragen de weg naar een hulpverlening vinden die rekening houdt met hun persoonlijke overtuigingen en keuzes. Zelfbeschikkingsrecht is in het Levenshuis alvast geen loos begrip."

André Van Nieuwerkerke, voorzitter en vrijwillig medewerker LEIF West-Vlaanderen: "Op woensdag 27 februari start LEIF West-Vlaanderen in het Levenshuis met informatie, advies en consultatie rond een waardig levenseinde. Vanaf dan kunnen mensen er elke woensdag terecht. Wat onze missie betreft: zij beantwoordt overduidelijk aan een behoefte. LEIF West-Vlaanderen werkt ook stelselmatig aan een competent en stevig netwerk in de provincie. Op deze wijze ondersteunen we vandaag zeer alert en vlot zowel patiënten als huisartsen over heel de provincie. Ook onze zusterorganisatie het Centrum voor Geboorteregeling en Seksuele Opvoeding is zijn missie aan het versterken: voorlichting, preventie en weerbaarheid is vandaag niet minder maar meer nodig. Op deze wijze kan jong en oud met al zijn levensvragen in het Levenshuis terecht."

Lieven Van Eeghem, vrijwillig medewerker CGSO Brugge: "Onze benadering naar mensen toe: het vult een reële nood in. Ik merk dat hulpzoekenden onze open levenshouding erg waarderen. Wat de dienstverlening van het CGSO betreft zijn alertheid en hernieuwde inzet nu meer dan nodig, als je ziet dat homo's en lesbiennes, transgender, man/vrouwverhouding, zelfbeschikking en gelijke rechten hier nog lang geen feit zijn. Zelfbeschikking is ook voor de LEIFwerking essentieel. Daarom is het goed dat we samen in het 'Levenshuis' wonen."

Luc Proot, LEIFarts en vrijwillig medewerker LEIF West-Vlaanderen: "Het verlenen van advies en hulp aan individuen met levenseindevragen is een heel belangrijke opdracht van LEIF West-Vlaanderen. Mensen zijn in staat hun levenseinde in perspectief te zien en daarover vragen te stellen. Mensen willen het heft in eigen hand houden en zelf beslissingen nemen na goed geïnformeerd te zijn. De wet betreffende de patiëntenrechten steunt hen hierin.

De LEIF ervaringen tonen aan dat heel wat mensen in deze zoektocht naar informatie met hun levenseindevragen nergens terecht kunnen. Zo zijn mensen op zoek naar informatie over hun eigen gezondheidstoestand, naar een tweede advies over hun ziekte of naar iemand die hen objectief kan helpen bij het invullen van hun negatieve wilsverklaring. Ze zijn op zoek naar informatie over palliatieve zorg thuis of naar iemand die onbevooroordeeld luistert naar hun eventuele euthanasievraag.

LEIF West-Vlaanderen kan al rekenen op medewerking en steun vanuit diverse hoeken. We hopen ook de medewerking te verkrijgen van de palliatieve netwerken uit onze provincie en van een aantal grote ziekenhuizen. We willen LEIF West-Vlaanderen bekend maken om zijn laagdrempeligheid en objectieve informatieverstrekking en hulpverlening."

Els Goderis, directeur huizenvandeMens West-Vlaanderen over het samenwerkingsverband met LEIF West-Vlaanderen: "Wat onze plaats binnen het netwerk van LEIF West-Vlaanderen en onze band bij de oprichting en in de toekomst betreft: We geven mee opleiding aan de vrijwillige medewerkers/hulpverleners van LEIF West-Vlaanderen en ondersteunen hen, daar is voor ons een belangrijke taak weggelegd. Daarnaast stappen we mee in een aantal begeleidingen, wat kan betekenen dat één van onze consultants een praktijksituatie mee

opvolgt en zich vervoegt bij het teamoverleg. Tegelijkertijd vullen wij verder het luik 'Waardig LevensEinde' in onze dienstverlening in. Zowel in het Levenshuis in Brugge, waar LEIF West-Vlaanderen elke woensdag mensen onthaalt, als bij de huizenvandeMens Brugge, Kortrijk, Roeselare, Ieper en Diksmuide kunnen mensen met levensEindevragen terecht."

**HET LEVENSHUIS
WORDT OP
VRIJDAG 26 APRIL 2013
OFFICIEEL GEOPEND!**

We herkennen voor de gevel van het pas geopende Levenshuis v.l.n.r. Luc Proot (Leif West-Vlaanderen), André Van Nieuwkerke (Leif West-Vlaanderen), Chris Marchand (CGSO Brugge), Els Goderis (huizenvandeMens West-Vlaanderen), Nieke Daveloose (vrijwilligster Leif West-Vlaanderen), Mariola Farina (ondersteunt campagne rond Leif West-Vlaanderen), Wim Distelmans en Paul Destrooper (Leif vzw).

Samen even

A andersdenkenden in Brugge [DEEL 2]

GREET CARIS

BLOEDKAPEL

IN HAAR EINDWERK 'ANDERSDENKENDEN IN BRUGGE' GEEFT GREET CARIS EEN OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS ÉN VAN DE HEDENDAAGSE AANWEZIGHEID VAN 'ANDERSDENKENDEN' IN BRUGGE. MET GROOT RESPECT, WILDE ZE DE 'BUITENBEENTJES' VAN TOEN EN NU DE PLAATS GEVEN DIE HEN TOEKOMT. DE *SLEUTELBRUG* PUBLICEERT HAAR EINDWERK ALS EEN REEK, WAARBIJ DE LEZER IN ELKE EDITIE EEN NIEUW HOOFDSTUK KAN LEZEN. IN DEZE EDITIE KRIJGT U OVER HET ROOMS-KATHOLICISME, DAARNA VOLGEN NOG HET PROTESTANTISME, DE VRIJZINNIGHEID, HET ANGLICANISME, DE VRIJMETSELARIJ, DE ORTHODOXE KERK, HET JODENDOM EN DE ISLAM IN DE STAD.

Brugge, Katholieke stad

Brugge ontstaat in een christelijke context. De bevolking van dit gebied wordt gekerstend door een aantal monniken in de 6^e eeuw onder impuls van paus Gregorius de Grote. In die tijd ontstonden parochies in het Merovingische kroondomein van Snellegem, en bij het domein van Sijsele. Deze 'oerparochies' waren zeer uitgestrekt, maar op het moment dat deze parochies ontstonden, was Brugge nog van geen tel (Ryckaert).

In de 9^e eeuw wordt Boudewijn I de eerste graaf van Vlaanderen en vestigt hij zich in Brugge. Zijn kleinzoon, Arnulf I, richt er de eerste burchkerk op, aanvankelijk gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Donaas (later enkel St-Donaas).

Toen het belang van Brugge als stad toenam, werd vanuit de oerparochie van Snellegem, een eerste be-

dehuis opgericht: Sint Salvator (eerste vermelding 988). Korte tijd nadien richtte ook de parochie van Sijsele een filiaal op, de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Middeleeuws Brugge, een katholieke stad

De cultuur in de 12^e eeuw was zo goed als uitsluitend klerikaal van karakter en de ontwikkeling van het geestesleven was voor een groot deel verbonden aan de kerkelijke infrastructuur. Bovendien was er een verstrengeling tussen het kerkelijke en het politieke bestuur van de stad en het graafschap.

In de 13^e eeuw vestigden er zich de bedelorden die uitgroeiden tot rijke kloosters. Streng christelijke lekgemeenschappen, begijnen en bogarden, namen een belangrijk deel van de sociale werking voor hun rekening en maken van Brugge een echte kloosterstad.

In de Bourgondische tijd was Brugge zowel op cultureel als op economisch vlak een Europees centrum. De Bourgondische hertogen en de Brugse bevolking waren praktiserend katholiek en kettters werden niet geduld. Dit betekent niet dat er vóór de godsdienststroebeelen van de 16^e eeuw geen religieuze dissidenten waren. Zo vermelden kronieken uit de 14^e eeuw de flagellanten: radicale boetelingen die dagenlang in rumoerige processies zichzelf zweepslagen toedienden. In 1349 kwamen ongeveer 800 geselaars uit Brugge naar Doornik afgezakt. (Geirnaert)

Zestiende eeuw: tumultueuze tijd

Brugge stond in de 16^e eeuw bekend als een internationaal centrum van humanistisch denken: het kruim van de Europese intelligentsia kwam er samen: Konrad Peutinger, Gerard Geldenhouwer, Juan Vives, Thomas Moore en Erasmus. Allen waren ze gasten van de deken van Sint-Donaas.

De 16^e eeuw is een zeer tumultueuze tijd: de opkomst van het protestantisme en de daaropvolgende felle reactie van de Spaanse bezetter leiden tot heftige politieke tegenstellingen en godsdienstoorlogen in onze streken. Brugge kent zelfs gedurende korte tijd een Calvinistisch bestuur (1578 – 1584) (Vandamme).

Het katholieke Brugge herstelt zich in de 17^e eeuw

Op 20 mei 1584, wordt het stadsbestuur weer overgedragen aan het Spaanse koninklijk gezag. Het katholicisme wordt met uitsluiting van elke andere belijdenis in zijn rechten hersteld. Nochtans mochten protestanten nog steeds in de stad verblijven, op voorwaarde dat ze geen aanstoot gaven. Dit betekende dat ze geen godsdienstoefeningen mochten houden.

De Negenjarige Oorlog en Spaanse successie-oorlog brachten heel wat vreemde troepen naar Brugge. Ze konden eigen erediensten organiseren, maar het stadsbestuur keek toe of de eredienst niet door Brugse burgers bezocht werden. Omgekeerd moesten protestanten alle uitingen van katholieke erediensten ontwijken. Deze discriminatie van de protestanten werd pas afgeschaft door het Edict van Tolerantie in 1781, onder de Oostenrijkse keizer Jozef II (Van Houtte). Opmerkelijk is dat in de 17^e en 18^e eeuw het katholicisme zich volledig herstelde, met een vurigheid die eerder niet bekend was (Ranson).

HEILIGE BLOEDPROCESSIE

Godsdienstonderricht werd georganiseerd in zogenaamde zondagscholen door de Jezuïeten, die in de 17^e eeuw op het eerste plan traden. Na de geuzentijd krijgen ze een uitgestrekt pand ter beschikking, waar ze een school, klooster en de Sint Walburgakerk oprichten. Brugge trekt in de 19^e eeuw ook een belangrijke kolonie Engelse katholieken aan (o.a. James Weale). Vele grote namen van de Engelse Bruggelingen staan in verband met de 'gothic revival', die een volledig katholieke restijl is. De bloei van de neogotische architectuur in Brugge ging samen met een krachtig katholiek herstel (Van Houtte).

Dat Brugge een katholieke stad blijft, kunnen we ook afleiden uit de samenstelling van de gemeenteraad: waar in de 19^e eeuw, in andere grote Vlaamse steden zoals Gent en Antwerpen de liberalen de politieke meerderheid behalen, behouden de katholieken te Brugge de absolute meerderheid (behalve van 1855 tot 1876 met Boyaval – liberaal, maar praktiserend katholiek tot in 1977 (De Smaele).

Katholieke evenementen houden stand in de 21e eeuw

Ondanks de spectaculaire daling van het aantal praktiserende katholieken, blijven eeuwenoude katholieke evenementen te Brugge bestaan. De Heilige Bloedprocessie, en de processie van de Brugse Belofte zijn hiervan de duidelijkste voorbeelden. Beide worden in stand gehouden door hun 'Confrérie', een broederschap waarvan 'voornamen', katholieke heren deel uit maken. Het zouden de enige nog bestaande katholieke broederschappen in België zijn.

(Bibliografie zie De Sleutelbrug jg. 11 nr. 1)

N!EWS

uit de vrijzinnige gemeenschap (West-) Vlaanderen

Witboek 2012 – Memorandum Gemeenteraadsverkiezingen

In het 'Witboek 2012 - Memorandum gemeenteraadsverkiezingen' formuleert de vrijzinnig humanistische gemeenschap aanbevelingen over de scheiding tussen kerk en staat op lokaal niveau. Vijftien concrete voorstellen waarmee mandatarissen binnen de stad of gemeente aan de slag kunnen worden aangereikt. De beleidsvoorstellen en actiepunten zijn gebaseerd op een enquête en infoavonden gehouden bij de vrijzinnig humanistische achterban. Alle nieuw verkozen mandatarissen hebben een exemplaar van het Witboek ontvangen. Je kan dit memorandum voor onze toe-

komst vinden via www.vrijzinnigwestvlaanderen.be onder het menu-item 'vrijzinnig zijn' > deMens.nu of deze link naar de pdf ingeven: www.vrijzinnigwestvlaanderen.be/pdf/witboekdigitaal-small.pdf

Deel 1 gaat over 'Infrastructuur en openbare ruimte' wat tegenwoordig een *hot item* is voor de vrijzinnige gemeenschap in de provincie.

Vrijzinnig centrum De Bezatse Menen zoekt nieuw lokaal en pakt uit met nieuw logo

De vrijzinnigen in Menen zijn op zoek naar een ruimer lokaal. Het vrijzinnig centrum De Bezatse heeft nu een onderkomen in een zaal die de stad Menen huurt in de Vaubanstraat. De eigenares van het pand woont boven de ruimte van De Bezatse. Het aantal leden van De Bezatse blijft stijgen. Ze zijn daarom op zoek naar een eigen ruimte waar ook plaats is voor o.a. huwelijks- en afscheidsplechtigheden. Het centrum is 2013 alvast goed gestart met een **nieuw logo**. In het logo zie je een geknoopte zak aan een tak, goed voor een gevulde 'bezatse' op de schouder. Iedereen die op zoek is naar zingeving en betekenis, onderneemt een reis en draagt zijn eigen 'bezatse'. Met de vele activiteiten die ze organiseren, wordt de knapzak bijgevuld.

Komende activiteit in Oostkamp: debat thema 'Grenzen aan de euthanasiewet?'

Vrijzinnig centrum De Molensteen Oostkamp i.s.m. HVV/OVM Oostkamp organiseren een **debat over de euthanasiewet** met als sprekers **prof. Dr. Wim Distelmans, Jacinta De Roeck, Lieve Thienpont** en als **moderator dr. Luc Proot**.

Op **dinsdag 11 juni 2013 om 20u**
in de theaterzaal van CC De Valkaart
Albrecht Rodenbachstraat 42, 8020 Oostkamp.
Zie ook www.vrijzinnigoostkamp.be

Vrijzinnige Zeeliedenhulde in De Geuzetorre Oostende

Traditioneel vindt in Oostende op paasmaandag de Zeeliedenhulde plaats. Ook de vrijzinnige gemeenschap participeert aan de hulde met een eigen plechtigheid die jaarlijks tegelijkertijd met de katholieke viering plaats vindt in De Geuzetorre. Dat is dit jaar niet anders: voor de elfde keer al organiseren Patrick Van Craeynest, Moreel Consulente voor de Zeevisserij en het Vrijzinnig Laïciserend Centrum Oostende vzw op **maandag 1 april 2013** de Vrijzinnige Zeeliedenhulde. Deze keer wordt het gebeuren opgeluisterd door **Johan Verminnen!** Patrick Van Craeynest en Edgard Brunet, voorzitter van het VLC Oostende, praten de plechtigheid aan elkaar. Iedereen is welkom om deze hulde ter ere van de op zee gebleven zeelieden te komen bijwonen. Afspraak om 9u in De Geuzetorre. Na de huldiging aan het monument aan de Visserijschool kan je een authentieke vissoep met brood verkrijgen in de bar.

Feest van de Zeegeus in Bredene

Op **zaterdag 6 juli 2013** loont het de moeite om af te zakken naar de kust om het *Feest van de Zeegeus* mee te beleven in Bredene.

Tijdstip : vanaf 16u30 tot 24u. Prijs: Gratis.

Het is al de 9de editie van het tweejaarlijkse *Feest van de Zeegeus*, een organisatie van het vrijzinnig centrum De Fakkels Bredene **Meer info:** 059 32 51 85 en www.vcbredene.be voor actuele informatie over het programma.

Waar Naar Toe

ORGANISATIE

UPV - HVV - VC Brugge

TIJDSTIP

Zondag
7 april 2013
om 10u30

VC Brugge

Zaterdag
13 april
tot zondag
28 april 2013

BUC

Donderdag
18 april 2013
om 14u00

HVV

Zondag
21 april 2013
om 10u30

VF

Zaterdag
27 april 2013

Vrienden van het
Gemeenschaps-
onderwijs

HVV

Zondag
28 april 2013
om 11u00

Zaterdag
4 mei 2013

WF

Zondag
5 mei 2013

ACTIVITEIT

ANNULATIE!

HET GEPLANDE ZONDAGSGESPREK
DOOR HET NIEUWE STADSBESTUUR
IS UITGESTELD NAAR EEN LATERE DATUM

Tentoonstelling Maryke Degryse "Landschap"

Telkens van 14 u tot 18 u.

Op donderdag 25 april tot 17u30. Gesloten op donderdag 18 april.
Zie ook pagina 11 in dit nummer

De filosofie van Jean Cocteau

Mevrouw Ann Van Sevenant, filosofe, auteur.

Uiteenzetting door Mr Luc Geldhof, Oxfam

Thema cyclus "Voedsel en drank, een primaire behoefte of status symbool".

Fair trade, voedsel wereldwijd.

Oxfamhapjes worden voorzien. Inschrijven uiterlijk

tegen 4 april: lieve.brugge@skynet.be tel 050 423 446

Uitstap Gent

met geadjst bezoek aan de tentoonstelling 'Modernisme' in het MSK en

de tentoonstelling 'Nerveuze vrouwen' in Museum Guislain.

Lunch in het Groot Vleeshuis en afsluiter in Bistro 'Hasta Mahana'

De Prijs 2013 "Sociaal verdienstenlijke leerling"

Zie ook pagina 21 in dit nummer.

K.A. Brugge Centrum
Sint Clarastraat 46
8000 Brugge

Uitstap naar het vernieuwde Flanders Field museum.

Afspraak ter plaatse aan de ingang om 15 uur.

Inschrijven uiterlijk tegen 28 april: lieve.brugge@skynet.be

tel 050 423 446. Kostprijs 8 euro.

Concert voor Vriendschap en Verdraagzaamheid

met het Brugs Symfonisch orkest Artis Dulcedo. PEER GYNT - een muzikale fantasie.

Cultureel Centrum
De Valkaart

PLAATS

	om 11u00	Zie ook pagina 19 in dit nummer.			Oostkamp
HWV OVM	Zaterdag 11 mei 2013 om 15u30	Feest Vrijzinnige Jeugd			Stadsschouwburg Brugge
VC Brugge 	Zaterdag 11 mei tot en met zaterdag 18 mei 2013	Tentoonstelling Frank Vanden Broucke Telkens van 12 u tot 17 u 30. Opening op vrijdag 10 mei om 19u Zie ook pagina 11 in dit nummer.			Vrijzinnig Centrum Beenhouwersstraat 3 Brugge
HWV OVM OVM	Zondag 19 mei 2013 om 9u30	Feest Eersteklassertjes			Stadsschouwburg Brugge
VF 	Zaterdag 25 mei 2013	Uitstap Brussel met bezoek aan het Parlementarium (vm) en gegidst bezoek aan het operahuis 'De Munt' (nm). Afsluitend etentje in Brugge.			
VF 	Zaterdag 22 juni 2013	Met Werner en Paster Sies in het Meetjesland vm: bezoek aan het atelier van Werner Van Deynse lunch nm: Wandeling met Paster Sies in Watervliet. Afsluit in Bistro Duingras			
AVF 	Donderdag 19 tot 25 september 2013	Citytrip naar Porto			
SOS Nuchterheid 	Elke donderdag om 19u30	Samenkomst Info: 0478 373865			Vrijzinnig Centrum Beenhouwersstraat 3 Brugge

Voor extra info en bevestiging zie telefoongids pagina 24

De bijzondere jeugdzorg [deel 2]

» EEN AANGRIJPEND VERHAAL «

DE AUTEUR, DIE ANONIEM WENST TE BLIJVEN, LAAT ON VANUIT ZIJN EIGEN LEEFWERELD EN ERVARINGEN MEEKIJKEN ACHTER DE SCHERMEN VAN DE BIJZONDERE JEUGDZORG. HET IS NIET ENKEL EEN AANGRIJPEND, MAAR EVENZEER EEN CONFRONTEREND VERHAAL.

IN HET TWEDE DEEL, GAAN WE DIEPER IN OP DE INSTELLING ZELF, OP DE BEWONERS EN HUN ACHTERGROND.

ALLE NAMEN IN DEZE ARTIKELREEKS ZIJN AANGEPAST.

Een blik achter de schermen

Wij zijn een open instelling. De kinderen en jongeren die bij ons terecht komen zijn in de eerste plaats het slachtoffer van scheefgelopen, problematische opvoedingssituaties. Het zijn altijd kinderen die getraumatiseerd zijn, al is het maar ten gevolge van de plaatsing op zich en hierdoor vaak afwijkend gedrag stellen, die voor vele buitenstaanders moeilijk te plaatsen of te begrijpen valt.

De redenen tot opname kunnen zeer uiteenlopend zijn:

- Ernstige materiële verwaarlozing ten gevolge van geldgebrek, slechte, ongezonde behuizing, te weinig eten, hygiënische en medische problemen.
- Verwaarlozing kan ook voorkomen in gezinnen met een normaal inkomen. Het is het gevolg van een niet aanvaarden van het kind binnen een nieuw samengesteld gezin of spanningsvelden tussen kind en nieuwe ouder (gezagsfiguur).
- Risico gedrag bij de ouders: alcohol en/of drug verslaving. Men spreekt meestal van drugproblemen maar in werkelijkheid komen drankproblemen veel meer voor. Het kan soms heel lang duren vooraleer de ernst van de problemen voor de buitenwereld merkbaar worden. Ook omdat de kinderen niet snel gaan klagen en je vaak een parentificatie vaststelt, waarbij de taak van de falende ouder of ouders overgenomen wordt door één of meerdere kinderen. Zo waren er twee broertjes van 10 jaar

en 12 jaar die meer dan anderhalf jaar zelfstandig overleefd hebben. Pas toen ze opgepakt werden voor winkeldiefstal heeft men de ernst van de situatie ingezien.

- Gebrekkige, onvoldoende opvoedingsvaardigheden bij ouders, zwakbegaafdheid, kansarmoede.
- Ernstige psychiatrische problemen bij ouders. De "Kopp" kinderen, kinderen van ouders met een psychiatrische problematiek.
- Extreme vormen van psychische en fysieke mishandeling: slaan, opsluiten, vastbinden, eten onttrekken...
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag: incest, maar meest voorkomend is misbruik door de nieuwe partner van moeder. Het gaat hem bijna altijd over een vertrouweling binnen het gezin. Seksuele delicten komen veel vaker voor dan men wel denkt. Verleden jaar waren 4 van de 10 meisjes die het slachtoffer geweest zijn van ernstig, systematisch en langdurig misbruik. Voor alle slachtoffers gebeurde dit binnen de familiale context. Intramuraal of intrafamiliaal geweld, we komen er nog op terug.
- Risico gedrag bij de jongere zelf: spijbelen, drug- en alcoholgebruik op jonge leeftijd. De jongste druggebruiker was al sinds zijn 12 jaar bezig met alcohol en zelfs heroïne die na gebruik door zijn ouders op de tafel achterbleef.
- Leeftijdsinadequate gedraging op seksueel vlak, seksuele promiscuïteit: meisjes van 12 jaar - 13 jaar die al betrekkingen hebben, meestal met oudere mannen of zich gaan prostitueren.

Deze risico gedragingen bij de jongere zijn vaak het gevolg van een gebrek aan pedagogische vaardigheden bij de ouders, met in het bijzonder de onmogelijkheid om grenzen te stellen. Jongeren die opgroeien in een ongestructureerd en onbegrensd systeem kunnen op latere leeftijd compleet ontsporen en in de zware criminaliteit belanden.

Het moeilijkste bij opvoeden is “neen” te kunnen zeggen ofwel “begrenzen”. Het argument ‘ik zie mijn kind zo graag dat ik niet kan neen zeggen’ is vaak een verwoorden van “het lukt mij niet, ik kies voor de gemakkelijkste oplossing” nl. toegeven. Voor sommige ouders is het begrenzen van hun kind vaak een beperken van hun eigen vrijheid. Als het kind thuis moet blijven, kunnen ze zelf niet uitgaan.

Ouders onderschatten ook vaak het observatie- en bevattingsvermogen van kinderen, ze zien en onthouden veel meer dan men wel denkt, met als gevolg dat imitatie gedrag voorkomt op heel jonge leeftijd. Zo zien we regelmatig kinderen seksspelletjes met elkaar doen waarbij ze naspelen wat ze thuis gezien hebben. Tijdens drugparty’s denken de mensen dat de kinderen niet kijken of al gaan slapen zijn maar in werkelijkheid hebben ze heel wat opgevangen.

De reden van opname beperkt zich helaas meestal niet tot één van de opgenoemde problemen, dat zou al te simpel zijn. Meestal hebben we te maken “multi-probleem” situaties waarbij verschillende, vaak complexe situaties door elkaar lopen en een onderlinge invloed op elkaar uitoefenen.

Daarnaast stellen we helaas heel wat afwijkingen of problemen bij betrokken jongeren zelf vast. De belangrijkste zijn:

- Zwakbegaafdheid, al of niet gepaard gaande met een autisme spectrum.
- Van de 15 jongeren zijn er maar vier die gewoon onderwijs volgen of daar zullen thuishoren; al de anderen zitten in BLO, Buso type 1, type 3, beroepsonderwijs.
- Psychische problemen, verwerkingsproblemen, depressiviteit, automutilatie, en de nachtmerrie van elke begeleider en directie: de zelfmoordneigingen waarbij we vaak te maken hebben met een zwaar belastende erfelijke factor. Maar ook het gebruik van alcohol, drugs, medicatie tijdens de zwangerschap van de moeder heeft in een meer of mindere mate blijvend effect op de verdere ontwikkeling van het kind.
- Kleptomanie.
- Agressie en impulscontrole problemen.
- Schoolmoeheid.
- Ernstig vervaagd normbesef...
- Onbegrensdheid, het niet kunnen omgaan met beperkingen.
- Verslavings symptomen: problematisch gebruik van cannabis met gekende gevolgen als apathie en een totaal disfunctioneren tot gevolg. Maar ook computer en GSM verslaving, met als gevolg slapeloze nachten en gebrek aan concentratievermogen tijdens de dag. Veel van onze jongeren vormen in dit opzicht een risico groep.

Een profiel schetsen van een jongere uit de bijzondere jeugdzorg is dus heel moeilijk. Ze zijn meestal zwakker begaafd, met altijd een problematische familiale context, en meestal bijkomende persoonlijkheidsproblemen.

We komen even terug op het seksueel misbruik. Meestal maakt het misbruik deel uit van wat wij noemen intra-familiaal of intramuraal geweld.

Welk onderscheid maken we binnen de hulpverlening?

Per definitie spreken we van incest wanneer er seksueel contact is tussen bloedverwanten: de meest voorkomende situatie is die van de vader die zijn natuurlijke dochter misbruikt. Alle andere situaties behoren tot de categorie “seksueel misbruik”: een stiefvader die zijn stiefdochter misbruikt, is strikt genomen geen incest wel seksueel misbruik met verzwarende omstandigheden.

De zaak Dutroux heeft heel wat gevolgen gehad, positief op vlak van wetgeving en algemene alertheid maar er zijn ook minder positieve gevolgen zoals de grote angst die er heerst bij mensen en hulpverleners die met kinderen omgaan. De kleinste verdachtmaking kan verstrekkende gevolgen hebben.

Wat zegt de wetgever, want ook daar bestaan er heel wat misverstanden.

De wet is duidelijk: jongeren worden vanaf hun zestiende verjaardag bekwaam geacht om toe te stemmen met het stellen van seksuele handelingen. Wanneer iemand jonger dan zestien bij een seksuele handeling betrokken raakt, maakt diens seksuele partner zich per definitie schuldig aan een misdrijf. En dat geldt ook wanneer het initiatief van de min 16 jarige zelf uitgaat. Beweren dat de jongere het zelf wou of akkoord was, pleit niemand vrij, ook al is het de waarheid.

Onder de 14 jaar wordt elke vorm van penetratie (oraal, anaal en vaginaal) beschouwd als verkrachting. Alle andere vormen van seksuele handelingen, dat kan ook zijn kijken naar porno, aanwezig zijn bij seksuele handelingen van anderen, aanrakingen, kussen, strelen... wordt gelijkgesteld met aanranding. Het spreekt vanzelf dat de leeftijd van het slachtoffer een belangrijke rol zal spelen in de strafmaat.

Is alles nu toegelaten vanaf 16 jaar? Diegenen die denken "16 jaar! Alle remmen los" zullen we moeten teleurstellen. België zou België of beter, Europa zou Europa niet zijn moesten er geen uitzonderingen op bestaan.

Een eerste uitzondering betreft seksuele handelingen binnen een familiale context. Hier is steeds sprake van een misdrijf. De leeftijdsgrens voor het stellen of ondergaan van seksuele handelingen wordt in deze context opgetrokken tot achttien jaar. Concreet moeten volgende personen zich onthouden van seksuele handelingen met een minderjarige: diens ouders, grootouders, adoptanten, broers, zussen of ieder persoon die een soortgelijke positie heeft binnen het gezin. Bijvoorbeeld: halfbroers of halfzussen, stiefkinderen, stiefouders. Dit kan een rol spelen binnen nieuw samengestelde gezinnen.

Binnen een familiale sfeer kan een minderjarige niet geldig toestemmen met seksuele handelingen.

Een andere uitzondering op de seksuele meerderjarigheid betreft de prostitutie. Dit kan pas vanaf 18 jaar. Zowel het "kopen" als "verkopen" van seks is verboden onder de 18 jaar. Dus het "kopen" van seks aan een minderjarige is strafbaar.

Nog een uitzondering is het deelnemen aan of aanzetten tot, wat de wetgever gekwalificeerd heeft als "ontucht". En dat kan zijn, groepsseks, partnerruil, sadomasochisme, bestialiteit.

Even terug naar het eigen werkveld: we willen u niet lastigvallen met onze uitgebreide visie en missie maar toch enkele accenten die volgens ons de essentie, de fundamente uitmaken van een verrijkende, stimulerende opvoedingssituatie. Vooral nu we overladen worden met allerhande "vernieuwende" methodieken die meestal alleen de verpakking als vernieuwend hebben. We besparen u de evidence based, het geld verslindende integrale jeugdhulp, de boothcamps, time-outs, de stap-, zeil-, fiets-, Compostela- en andere trektochten.

We zijn niet rechtstreeks toegankelijk. Kinderen worden aangemeld via het Comité Bijzondere Jeugdzorg op basis van vrijwilligheid. Ouders en jongere gaan dan akkoord met de maatregel of via beschikking van de Jeugdrechtbank. Dan krijgen we een verplichte plaatsing. Niet altijd even leuk want vaak worden de kinderen onder politie begeleiding thuis opgepikt en zo naar ons gebracht.

Welke accenten leggen wij binnen onze kleinschalige werking

Een opname is een wederzijds diepgaand engagement. Als we een jongere opnemen dan gaan we heel ver met hem op weg. We verstoppen ons niet achter regels en reglementen. We gooien de jongere niet bij de minste problemen buiten.

De jongere staat altijd centraal. Met maximale betrokkenheid en inspraak, ongeacht de leeftijd. Het gaat om het welzijn van het kind in de allereerste plaats.

We vertrekken vanuit een contextuele benadering. Hierbij worden alle betrokken partijen in kaart gebracht en geresponsabiliseerd. Iedereen krijgt te horen waaraan ze actief moeten werken om de situatie terug te normaliseren. Ouders met bijvoorbeeld een probleem qua middelengebruik, schulden, preciaire woonomstandigheden zullen eerst een stappenplan voorgelegd krijgen: eerst iets doen aan hun verslavingsprobleem door in begeleiding te gaan bij een bevoegde dienst, OCMW contacteren om te helpen bij schuldbeheer en woonprobleem. Wat ons betreft moeten de ouders bewijzen dat ze effectief iets aan hun probleem doen. Goede bedoelingen en beloften volstaan niet, we volgen dit nauw op. Maar soms willen of kunnen mensen niets doen aan hun probleem. Zo was er een jongere die al vier jaar bij ons verblijft en zijn moeder weigert ook maar iets aan haar alcoholverslaving te doen tot grote ergernis, frustratie en vooral pijn van haar geplaatste zoon.

Tijdens het verblijf wordt er een bezoeksregeling uitgewerkt zodat de band tussen het natuurlijk milieu en de kinderen niet afgebroken wordt. Dit gebeurt steeds in nauwe samenwerking met het kind. We gaan niets opdringen. Wat de kinderen zelf betreft wordt ook alles op punt gesteld. Bijvoorbeeld op medisch vlak: sommige jongeren zijn nog nooit naar een tandarts of oogarts geweest, onlangs hebben we een 10 jarig jongetje opgenomen die een oogcorrectie van -4 en -5 heeft en nooit een bril gedragen heeft. Op schoolvlak gaan we op zoek naar de geschikte richting of type onderwijs. Op psychopedagogisch vlak zullen we, indien nodig, de hulp inroepen van andere diensten.

Daar iedereen anders is en elke jongere met zijn eigen achtergronden en problemen zit, werken we vanuit een geïndividualiseerde benadering en aanpak. Zorg op maat, op maat van het kind wel te verstaan.

We proberen primair een basisveiligheid, affectie en vertrouwen te installeren. Het vertrouwen in volwassenen terug herwinnen door respect te hebben voor hen en respect terug te vragen voor de begeleiding. Zoals al gezegd, vele kinderen zijn na opgelopen trauma's het vertrouwen in volwassenen volledig kwijt. Een volwassene is een bedreiging. Het is een hele opdracht om terug tot een normale relationele verhouding en interacties te komen.

We gaan op zoek naar de positieve krachten die bij elk individu intrinsiek aanwezig zijn en daar bouwen we op verder. Al geef ik toe dat het bij sommigen het bekrachtigen van positieve vaardigheden soms wel ver zoeken is. Vaak hebben de kinderen alleen maar gehoord hoe lelijk, lastig, dom en onbekwaam ze zijn.

Via aangepaste structuren en afspraken en een gezond evenwicht tussen straffen en belonen, proberen we de nodige zelfdiscipline op te bouwen: op tijd opstaan, altijd naar school, uren van thuiskomen,... dienen stipt gerespecteerd te worden. Wassen, eten, leefhygiëne, eerlijkheid en inzet loont. Attitudes die later in het dagelijks- en beroepsleven van belang zullen zijn.

Het verruimen van hun netwerk is een doel op zich. Iedereen moet op zoek naar een bijkomende activiteit: sport, hobbyclub, scouts, muziek- dansschool e.d. Het is vaak in die kringen dat jongeren nieuwe vaardigheden leren in omgang met elkaar maar ook daar ontmoeten ze nieuwe vrienden en mensen die een belangrijke positieve voorbeeldfunctie kunnen hebben.

Volgende keer: de toekomst

Het Vrijzinnig Centrum in woord en beeld

Nieuwjaarsreceptie Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

Op zondag 13 januari kwam de vrijzinnige gemeenschap van Brugge samen in het Vrijzinnig Centrum in de Beenhouwersstraat om het nieuwe jaar feestelijk in te zetten.

In zijn welkomstwoord verheugde de voorzitter, William Pharasyn, zich over het feit dat Brugge na 18 jaar eindelijk een burgemeester heeft die ons gedachtengoed respecteert en al vele malen het Vrijzinnig Centrum aan de binnenkant heeft gezien. Aandacht werd besteed aan LEIF West Vlaanderen - het Levens Einde informatie Forum - en hij nodigde iedereen uit deze organisatie financieel te steunen. Tevens vermeldde hij de demarche in 2012 van de Brugse Vrijzinnigheid naar het stadsbestuur om een nieuw, groter en functioneel Vrijzinnig Centrum te bekomen. Een initiatief waar verder aan gewerkt wordt.

Vervolgens nam Els Goderis, directeur van het huisvandeMens West-Vlaanderen, het woord. In haar toespraak "Praktisch humanisme, vandaag, morgen en bij de burens" schetste zij de vele activiteiten die door het huisvandeMens, morele consultants in ziekenhuizen en gevangenissen, de pleeggezinnendienst Opvang en vele anderen opgenomen worden met humanisme als basis. Ze benadrukte het belang van zingeving aan het leven. Hierbij kunnen de medewerkers van de verschillende vrijzinnige verenigingen mensen die in een moeilijke situatie zitten, helpen of hen bijstaan op sleutelmomenten in het leven. Ze verwees hier naar het project "De sokken van de Olifant", een vrijzinnig bijstandspakket dat mensen helpt die met een overlijden geconfronteerd worden. Zij schetste ook de toestand bij de collega's morele consultants in Berlijn: de uitbouw van een eigen residentiële palliatieve eenheid, palliatieve thuiszorg, een humanistisch centrum voor zwangerschapsconsultatie en eigen kinderdagverblijven werden voorgesteld. Praktisch humanisme in de dagdagelijkse praktijk. Zij benadrukte het belang om de Vrijzinnigheid positief en relevant te profileren.

Wie meer foto's van de receptie wenst te zien of beide speeches wil lezen kan surfen naar www.vrijzinnigbrugge.be

Er was veel volk, de kapstokken zijn zelfs gezwicht onder het gewicht van de jassen maar dat kon de goede sfeer niet bederven. Er was spijs en drank genoeg voor iedereen en dank zij de vrijwilligers van het VC en van HVV had niemand dorst of honger. Afspraak in 2014!

TENTOONSTELLING

'De Dood in Kinderschoenen'

Er wordt wel eens gezegd dat graven spreken. Dat geldt zeker voor kindergraven. Ze vormen versteende brailletekens aan de hand waarvan een vergeten, steeds evoluerend verhaal van afscheid en rouw kan afgelezen worden. Gesacraliseerd en verwaarloosd, veronachtzaamd door onderzoekers en gekoesterd door ouders, bieden ze binnen de funeraire en maatschappelijke geschiedenis een uniek relaas. Ze zijn kleine getuigen van pijn en verdriet, verbondenheid en zingeving, troost en hoop, onverschilligheid en erkenning.

'De Dood in Kinderschoenen' wil dit erfgoed in de kijker plaatsen en het verlies van een kind als thema meer bespreekbaar maken. Het artistiek-educatieve project ging van start in Oost-Vlaanderen en bestond uit een dubbele fototentoonstelling, een poëzieavond en twee studienamiddagen. Woord, muziek en beeld gingen hand in hand om dit thema zowel krachtig als ontroerend mooi een podium te gunnen en bewustwording te creëren. Het initiatief werd recent bekroond met de provinciale prijs cultureel erfgoed vanwege zijn sociale waarde en gevarieerde invalshoeken. Er is ook een reizende tentoonstelling uit voortgekomen die kosteloos ontleend kan worden. **Meer info over het project:** www.plechtigheden.be/de-dood-in-kinderschoenen/

In oktober zal dit project in een West-Vlaams kledje gepresenteerd worden in de Garemijnzaal te Brugge. Ook daar zullen vanuit verschillende artistieke benaderingen thema's rond het verlies van een kind belicht en toegelicht worden en zal er ruimte zijn voor vorming, kunstzinnige omkadering maar ook voor persoonlijke herdenking. Zo'n delicaat thema verdient immers met de nodige zorg aangebracht te worden, het raakt aan vele gevoeligheden.

In het kader van dit project wordt er natuurlijk veel onderzoek gedaan. Hoe ging men vroeger om het zo'n verlies? Wat waren de rituelen en gebruiken? Werd er bij stilgestaan? En hoe zit dat nu? En zijn er verschillen tussen gelovigen en vrijzinnigen daarin? Steden en heemkundige kringen werden al aangeschreven om hun medewerking te verlenen, maar de zoektocht gaat volop verder. Daarom plaatsen we ook graag een oproep via dit artikel. Ken je een merkwaardig kindergraf omwille van de ouderdom, de vormgeving, het opschrift,... of ken je personen die verhalen kennen van vroeger (volkskundigen, begrafenisondernemers, geneeskundigen, getroffen families...). Of heb je een zelf een kindje, broer of zus verloren en wil je direct of indirect meewerken aan ons project? Of zou je graag op het herdenkingsplekje iemand herdacht zien?

Voor alle inlichtingen of vragen, kan je Anne-Flor Vanmeenen, werkzaam bij huisvandeMens Brugge, contacteren: anneflor.vanmeenen@demens.nu . Uiteraard zal er zorgzaam en discreet omgesprongen worden met alle informatie.

Concert
voor vriendschap
en verdraagzaamheid

aan
kon
ding
ing
en

Zondag 5 mei 2013 om 11u
in de Valkaart te Oostkamp

Peer Gynt
een muzikale fantasie

Volg je Peer Gynt op de loop voor zichzelf? Verliest of vindt hij zo zijn jeugdliefde Solveig?

Het Brugs symfonisch orkest Artis Dulcedo vervoert je in een bevreemdende wereld vol trollenkoppen, mythologische figuren, fjorden, afronden en hun echo's. Laat deze mix van dans, vertelspel en Edvard Griegs muziek je in en uit evenwicht schudden. De kwelgeesten, de trollen, die 's nachts jouw en Peer Gynts lijf binnensissen, verdrijven we met een schaterlach.

Een productie van het **Brugs symfonisch orkest Artis Dulcedo** voor iedereen van 7 tot 107.

Steven Decraene dirigeert, **An Ostyn** vertelt en de soliste **Katrien Nauwelaerts** zingt.

De opbrengst
van het concert
gaat dit jaar naar

LEIF is een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. Onderzoek toont aan dat er nog heel wat werk verzet moet worden voor we zover zijn. In Brugge werd een eerste regionale uitvalsbasis opgericht van LEIF.

Tickets: vvk 10 euro / add 12 euro
25 euro met uitgebreide receptie

Tickets en info: katrien.dotselaere@telenet.be
GSM: 0477 59 17 94

organisatie
Willemsfonds afd. Brugge
Revillpark 1, 8000 Brugge
bankrekening BE69 4752 1366 8178

Brugs & Vrijzinnig

DE SLEUTELBRUG LAAT ELKE EDITIE IEMAND UIT HET BRUGSE AAN HET WOORD OVER ZIJN OF HAAR VRIJZINNIGHEID. WAT BETEKENT IMMERS VRIJZINNIG ZIJN VOOR ONZE LEZERS EN HOE KOMT DAT IN DE PRAKTIJK TOT UITING? JONG OF OUD, IEDEREEN KOMT IN DE KIJKER. DEZE KEER LAAT MARGOT HINNEKENS (17) HAAR IDEEËN EN GEDACHTEN LOS.

Margot Hinnekens in de kijker

Ik ben Margot, 17 jaar en heb een broer, Sam, die 15 jaar is. Ik zit in het zesde middelbaar van het Koninklijk Atheneum Brugge Centrum, waar ik de richting Latijn-moderne talen volg. In mijn vrije tijd speel ik gitaar en saxofoon. Samen met lezen is muziek mijn grote passie.

Hoewel we in het eerste leerjaar zelf mochten kiezen welk levensbeschouwelijk vak we zouden volgen, kozen mijn ouders er bewust voor om mijn broer en ik vrijzinnig op te voeden. Van thuis uit worden ons geen religieuze regels opgelegd. Wel hechten mijn ouders veel belang aan bepaalde normen en

waarden. Zo is respect bij ons thuis een sleutelwoord.

Concreet betekent dat voor mij dat ik het bijvoorbeeld evident vind om een buschauffeur vriendelijk

te begroeten als ik opstap, zelfs al krijg ik geen antwoord. Als ik rond me kijk, merk ik echter dat dit voor velen een grote moeite blijkt te zijn. Het anders denken en doen is nu net wat vrijzinnigheid voor mij betekent. Het is natuurlijk makkelijker om op de bus te stappen zonder ook maar enige moeite te doen om vriendelijk te zijn, maar ik wil het niet. Ik wil me niet laten meeslepen door een groep, ik wil niet in een hokje geduwd worden, maar wil gewoon mezelf zijn. Dit lijkt me eenvoudiger als ik niet tot een bepaalde religieuze stroming behoor. Het vrijzinnig zijn en het niet verbonden zijn aan een of andere religie houdt ook in dat ik onbevooroordeeld opensta voor nieuwe dingen. Al lezend, luisterend en kijkend leer ik heel wat bij, onder andere over verschillende godsdiensten.

Zoals eerder gezegd, kregen mijn broer en ik in het eerste leerjaar de keuze tussen katholieke godsdienst en niet confessionele zedenleer. Ze probeerden ons zo goed mogelijk uit te leggen wat de lessen inhielden. Ik koos voor NCZ, omdat ik bang was van de godsdienstlerares. De keuze voor NCZ en het vrijzinnig zijn, was bij mij dus niet echt bewust.

Ik heb deze zomer gewerkt als fondsenwerver voor een NGO. Ik heb toen enorm veel boeiende en interessante gesprekken gehad, maar vooral heel wat bijgeleerd. Naar heel wat van die mensen kijk ik echt op en ik ben hen ook dankbaar voor de lessen die ze mij leerden. Ik sta te popelen om deze zomer opnieuw hetzelfde te mogen doen, alleen al om weer gelijkaardige ervaringen mee te maken.

Ik heb het vrijzinnig zijn niet altijd even makkelijk ervaren. Zo werd en word ik geconfronteerd met vragen waarop ik geen antwoord heb, of geen antwoord op wil geven. Ik heb vaak het gevoel dat ik mij moet verantwoorden voor het feit dat ik niet in een god geloof. Zo werd mij vroeger door mijn buurmeisje steeds opnieuw gevraagd waarom ik niet geloofde in god. Ik woon nu sinds vijf jaar in een dorp en heb dat gevoel nog steeds. Ik heb al meerdere keren moeten uitleggen waarom ik niet naar de katholieke school ga, die zich op 10 minuten van het dorp bevindt, maar wel naar 'de staatschool' die veel verder gelegen is. Er werd mij door een dertienjarige zelfs al gevraagd of ik, omdat ik geen godsdienst volg, ook een andere tijdrekening heb. Ik hoop natuurlijk dat dit een geïsoleerd geval is en blijft, maar soms vrees ik het omgekeerde. Ik heb het gevoel dat weinig mensen op de hoogte zijn van wat er zich binnen de vrijzinnige gemeenschap afspeelt. Ik hoop daarom dat vrijzinnige verenigingen met de steun van de vele toffe vrijzinnigen mogen blijven groeien."

aan
kon
ding
en

De Vrienden van het Gemeenschapsonderwijs Brugge-Oostkust

vieren op zondag 28 april 2013 om 11.00 uur

DE PRIJS 2013 "SOCIAAL VERDIENSTELIJKE LEERLING"

in het K.A. Brugge-Centrum, Sint-Clarastraat 46 zijn de laureaten uit de derde graad secundair van de scholengroep Brugge-Oostkust, die zich op maatschappelijk, sociaal, of op sportief vlak ten dienst stellen van hun school en/of van de gemeenschap.

Onze gastspreker is:

Prof. Dr. Yvette MICHOTTE, *vicerector onderwijsbeleid VUB*

De muzikale omlijsting is in handen van leerlingen van het **Stedelijk Conservatorium Brugge**

De receptie wordt verzorgd door het **K.T.A. Brugge**

Dit alles dank zij de steun van het huisvandeMens (brugge@demens.nu) het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap de Provincie West-Vlaanderen.

Ook U kunt ons helpen door lid te worden en €12,50 over te schrijven op rekeningnummer BE91 0001 7421 9676 - BIC BPOTBEB1 van 'De Vrienden van het GO' p/a Carine Vergison Spiegelrei 15 - 8000 Brugge

Info:

Jean Van Haudenhuyse
Vrijheidstraat 26 - 8400 Oostende
Tel. 059 50 41 81 - 0472 399 147
www.vriendengo.net - vriendengo@gmail.com

Brugs & Vrijzinnig

Een vrijzinnig geboortefeest EEN GETUIGENIS

DICKY ANTOINE &
STEFANIE STORME

Wij kozen ervoor een vrijzinnig humanistisch geboortefeest te houden voor onze dochter Juliet. Het hedendaagse leven gaat zo enorm snel dat er momenten van georganiseerde stilte nodig zijn om te bevatten wat de veranderingen in ons leven kunnen betekenen. Het toeval wil dat Juliet op deze plaats in de wereld is geboren en dat ze midden in een gemeenschap komt die tegenover de rest van de wereld eigenlijk een bijzonder kleine minderheid vormt. Hier geen doopsel, besnijdenis of een God die ons de rituelen voorschrijft, neen. Juliet komt in een gemeenschap terecht die de antwoorden zelf moet en wil zoeken. Die zoektocht is moeilijker en uitdagender. Het is de wetenschap, de filosofie en een bibliotheek aan goede boeken die haar op weg kunnen helpen om een levensbeschouwing op te bouwen. We hopen dan ook dat ze in die sfeer van vrijheid kan opgroeien en dat zij op haar beurt die vrijheid kan bewaren, bewaken en doorgeven.

Wij zijn blij dat er een vrijzinnig humanistische organisatie als het HuisvandeMens is – waar heb je dat nog in de wereld? – die in die geest de rituelen van leven en dood weet te begeleiden en erkennen. Mensen geloven misschien in de eerste plaats in een God, omdat we in essentie eenzaam zijn. Wanneer we niet meer geloven, blijft er maar één keuze over – een mooiere keuze als je het ons vraagt – het geloven in elkaar. Dat toont de mens kwetsbaar, maar tevens ook moedig in zijn openheid tegenover de andere.

De plechtigheid zal ons altijd bijblijven. Het was een sereen, persoonlijk en intiem moment in onze familie-

kring. Mensen uit de familie die de vrijzinnigheid niet kenden, waren ontroerd en prezen het persoonlijke karakter ervan. Het feest werd voorbereid en ingeleid door een enthousiaste spreker van het Huis die op basis van een gesprek met ons een schets gaf van hoe

we de zwangerschap hadden beleefd en wat het betekende om Juliet in ons midden te mogen verwelkomen. We kozen ervoor om een peter en een meter aan te duiden die een lofrede over onze dochter gaven. Als ouder kwamen we ook aan bod en kozen we mee de muziek om het geheel te verbinden. Het ritueel eindigde met een plechtige belofte van de meter en peter om Juliet in een sfeer van vrijheid en positieve en kritische vrijzinnigheid te helpen opvoeden. Alle aspecten

van het feest waren in volledige afspraak met het Huis en op geen enkel moment voelden we ons gedwongen om woorden, ideeën of principes over te nemen waar we eventueel niet akkoord mee zouden zijn.

Wij zijn ervan overtuigd dat dergelijke vrijzinnig humanistische plechtigheden voor velen een extra dimensie zou kunnen geven aan hun nood om een ritueel te volgen dat hen nauw betreft bij een belangrijk gebeuren en hen dichter bij hun eigen filosofische en ideologische opvattingen brengt.

Het vrijzinnig-humanistisch geboortefeest was voor ons een bewuste keuze. Niet geloven betekent niet dat rituelen in het leven niet zouden kunnen. Het HuisvandeMens begeleidt op een integere manier die behoefte aan ritualisering en stille momenten en toont de diepte en sterkte van deze positieve levensbeschouwing.

N!EWS

uit de Verenigingen

Enkele foto's van het Lentefeest 2012...

Lentefeesten

De data voor de LF 2013

Zaterdag 11 mei 2013 om 15h00:
Feest Vrijzinnige Jeugd (FVJ)

Zondag 19 mei 2013 om 10h00:
Feest eerste klassertjes (FEK)

Telkens in de Stadschouwburg.

Meer info: www.ovmbrugge.be

JAARPLANNING - DEADLINES

Respecteer deze deadlines
voor het toesturen van gegevens:

Editie juli-augustus-september:
vrijdag 24 mei 2013

Editie oktober-november-december:
vrijdag 30 augustus 2013

www.vrijzinnigbrugge.be

VC Brugge de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis, Beenhouwersstraat 1-3, 8000 Brugge
William Pharasyn, voorzitter, info@vrijzinnigbrugge.be

0495 71 36 27

huisvandeMens

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand
Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge
brugge@deMens.nu

050 33 59 75

Morele Bijstand

Ziekenhuizen, woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan, SFX en de Palliatieve zorgen 'De Vlinder' morele.consulenten@azsintjan.be (Evelyne Jiroflée en Conny Verkest) 050 45 27 95
- Campus SFX en WZC De Vliedberg morele.consulenten@azsintjan.be (Chantal Wittebolle) 0471 55 09 64
- WZC Minnewater, Het Hallenhuis, Ten Boomgaarde, Sint-Clara, Van Zuylen, Zeven Torentjes, Ter Potterie nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be (Nicolas Vermoortele) 0478 52 28 67

OPVANG Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg

Ruddershove 4, 8000 Brugge
Antenne Kortrijk

050 32 72 70

056 22 52 85

HVV Brugge 2

Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
Lieve Wastiels, Lieve.brugge@skynet.be

050 42 34 46

HVV Brugge 3

050 35 10 86

HVV - OVM Brugge Oudervereniging voor de Moraal

info@ovmbrugge.be • www.ovmbrugge.be

050 35 30 97

WF Willemsfonds Brugge en Brugs Ommeland

vanhoutryve.b@lmwvl.be • www.willemsfondsbrugge.be

050 32 34 06

AVF Vermeylenfonds Brugge

j.ducazu@scarlet.be

050 35 94 39

Stichting voor Morele Bijstand aan Gevangenen

0494 05 34 81

SOS Nuchterheid

0477 37 38 65

UPV Brugge

Uitstraling Permanente Vorming VUB

0475 61 77 24

CGSO Brugge centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding

Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
info@cgsobrugge.be • www.levenshuis.nu

050 33 69 70

LEIF West Vlaanderen Levensin de Informatieforum

Koningin Elisabethlaan 92, 8000 Brugge
leif@levenshuis.nu • www.levenshuis.nu

050 34 07 36

BUC Brugs Universitair Centrum

upv@vub.ac.be • www.vub.ac.be/UPV

02 629 27 50

